:

ל) [לקמן כא. ב"ק יב:],
 כ) [בכורות לו: ושם אימא רב
 יהודהן, ג) [קדושין ו: בכורות
 כו:], ד) [ער מוס' בכורות יט.
 ד"ה דהף, ס) בכורות כו:, ו) [ער

ומר ביין בע"א], ו) עיין רש"ק,

הגהות הב"ח

(6) גם' הכי קאמר נבית כהן כהן הוא עושה: (3) רש"י ד"ה לא נפלוגת' וכו' ע"א עושה דרישא בבית בעלים תמורה

דישראל והכהן אינו עושה תמורה דסיפא בבית כהן לא זה ולא זה: (ג) ד"ה רני שמעון וכו׳ אינו עושה תמורה ואצל ישראל דהיינו אצל בעלים עושים

דאית ביה זכייה בגריה לא כרב

לחית ביה זכייה בגריה לא כרכ נחמן ור' שמעון אית ליה דרכ נחמן לה דכיע אית לה דר"ו: (ד) בא"ד דמ"ק לית ליה דרכ נחמן ור"ה אית ליה דרב נחמן: (ב) ד"ה הא"ב כו' אא"ב כו' אא"ב כו' אא"ב כו' אא"ב כו' אא"ב כו' אא"ב בייתו

ליה המ"ד: (ו) ד"ה ככהו וכו"

ובלבד נ"ב ר"ל רה שיתננו:

הגהות הגר"א

[8] גב' ור"ש אע"ג דסחס מתני היא ור"ש לא בעי רק לפרושי מו"מ גם רישא ר"ש דר"ע פליג עליה וכולהו סמימתאה אליבא דר"ע: [ב] שם

דאמר אם באו כו׳. דלא מהשי

רמתר חם בחו כר. דנח מקשי כיון דלא חזי להקרבה אמאי לריך לרבויי מבה' (כמירוך השני בחוק" ב"ק יב סד"ה ואליבא): [ג] שם ל"ק כר'. גירש"י ר"ע. ל"א לימא כתנאי בכור בבית הבעלים עושה כתנאי בכור בבית הבעלים עושה

תמורה בבית הכהו זה וזה איו עושין תמורה רשב״א הוי עד ממורה מאי לאו דר״ג א״ב לא דכ״ע א״ל דר״ג והכא בפלוגתא דכ״ע א״ל דר״ג והכא בפלוגתא

דריב"ג ור"ע המפלגי ל"א לימא

דריב"י, ור"יע קתפלגו ל"ח ליות כתולה בכור בבית הכהן אינו עושה מעורה מתרי הוא דלא מנור הא זבוני תובין רשבא"א כיון שבא ליד כהן זה וזה אינו עושה תעורה דאפילו זבוני לא מני מוצין תאי לאו דר"י, א"ב לא

דכ"ע א"ל דר"ג והכא בפלוגתא

לכינ" נו"ע קל מפלגי. אמר דרינ"ר ור"ע קל מפלגי. אמר כו': [ד] שם אא"כ כהן עמו. פי' אומו כהן שנמן לו: [ה] רש"י ד"ה לא בפלוגמא כרי ע"א עושה

דייה לא בפלותהל כיו עידה ששה מתורה ב"ע ל"א: [1] בא"ד מתורה ב"ע ל"א: [1] בא"ד בישראל גביית הסכן: [1] ד"ה רשב"א כיו דכיע להו ליה ב"ע להו להו ב"ע להו להו ב"ע להו להו ב"ע להו להו ב"ע להו בל לפרש דבר מיק: [ח] בא"ד ורי אלעשר ל"ל. צ"ל ורשב"א את להו להי נ"ן "דה ותי ורשב"א את ביות הנוו את הנו את הנוו את הנו את הנוו את הנו את הנוו את הנו את הנ

וכשב"ה הית ניה: [י] ד"ה ותי שרי. אפיי הוי מום קבוע פיי מבטן: [יא] ד"ה היינו טעמא. אסור לקנות בכור תם. (בכור תם)

דבעל מום לכ"ע מותר למכור

לפטר מוט לכב על מומר מהקלמר לעיל בכור זה נתן כו': [יב] ד"ה ולא ס"ל. דאסור לקנות בשר בכור. מלת בשר יש למחוק:

מיתוחמא)

ב"ק יב: ד"ה (לא h) [ואליבא] דמתרני

עג א מיי׳ פ״ל מהל׳ תמורה

עג א מיי פינו מהל ממונה הל"ט: ב [מיי' פ"ג מהל' בכורות הל' ג טוש"ע י"ד סימן שיד סעיף יא]: עד ג מיי פ"א מהל' בכורות הלכה ג ע"ש טוש"ע יו"ד

סיי שו סעיי ו: עה ד מייי שם הלכה יד טוש״ע שם סעיי ב:

עו ה מיי׳ שם טוש״ע שם סעי׳ ג:

## מוסף רש"י

אם באו תמימים. בכורות מחו"ל לח"י תמימים (ב"ק יב:). ונות למות מוניתנים (ביקי בין.
אלא אם כן כהן עמר. דשמל
אם יאמר לו קבוע הוא יחספטו
ויאכל הוא, דכיון דקבוע הוא הרי
הוא נאכל לכל אדם, אלא שגזילת
כהן הוא והאי לא חייש לגזילה ואכיל
כהן הוא והאי לא חייש לגזילה ואכיל ליה (בכורות לו:). ככהן המסייע בבית הגרנות. שיתנו לו בבית הגרגות. שימנו נו התרומה, וחנן בכורות (כו:) כהנים המסייעים בביה הגרנות אין נותנין להם תרומה ומעשרות בשכרן ואם עשו כן חללו ועליהם הכתוב אומר (מלאכי ב) שחתם הכתוב אומר (מלאכי ב) שחתם הפנוד לחותה (תוכופי ב) שתונט ברית הלוי (קדושין 1:). ליטפל בבכור. בזמן הזה קודם שתננו לכהן, שמוחהר לעכבו אללו בעל כרמו ולפרנסו (בכורות כו). לא יתננו לו כו' שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות. לפי שנומן הוה אין זכור רנות. הכהן בחוך הזמן תנהו לי ואזוננו ואע"פ שלא אהנה, דומה כמי ששוכרו שהוא מלילו מן הטורח ובלבד כיו שחננו לו ולא לכהן אחר ודומה לכהן שמסייע בבית הגרנות לדוש ולזרות כדי שיתנו לו התרומות (שם).

## שימה מקובצת

י ובבכור בחו"ל ור"ש היא. גליון לקמן (כא.) בסוף פרק אלו קדשים מוקי כר׳ ישמעאל והכא נקט ר״ש משום שנזכר במשנה. וא״ת רב נחמן למה אוקי מתני׳ בבכור בזמן הזה לוקמא בזמן בהמ"ק ובבכור בחו"ל כר"ש . וי״ל דניחא ליה לאוקמא לאחר . שאז נשנית אע"ג החורבן שאז נשנית אע"ג שהברייתא בזמן הבית איירי: וקתני זכין בו בחייו. עי בהשמטו' בסוף המסכת: **בכור** זה נתן לי כהן. עי׳ בהשמטר הרנות כבות. עד בהשמטה בסוף המסכת: מפני שנראה ככהן המסיע כבית הגרנות. עי

## שינויי נוסחאות

או אמר רבינא לעולם. מיבות אביי יון מתור רבינא מעונט, מיפות פני" לא נמחק (ש"ח) בן אם אין ממירין בחטאת. ובכת"י אחר אם אינו מימר במטאת ואשם וכו' עד תאמר בבכור שוכין בו בחייו (ש"ח) ממתר בכנור שונין בד כמיית (מיים).

א אין זובין וכין חלר מאמר בבכור
שדובין וכרי חאמר בבכור
שדובין דו אשם קחבי אלא.
מיבת קאמר נמחק, ש"א בזמן הזה
הא דומיא המשאה ואשם קחבי
השתא ליכא משאה ואשם קאני
השתא ליכא משאה ואשם אלא
הא דומיא המוא דומי בנות בתבדה שונים השפחם ליכח מטחם וחשם מכם פשיטא בזמן שביח המקדש קיים ואי בבטר בעל מוים סוף סוף דומיא דמטאת ואשם קתני אלא פשיטא במם וקתני נותנה לכהן אלמת ממונא דכהן הוא דוכי בה מחיים למל לבינל וכו': (ש"מ, ועי שם גי׳ אחרת) לן בבית הבעלים עושה עושה תמורה. ס"ל סברוה הני תנאי כר"ע סבירא להו דאמר היכן קדושה חלה [עלני] בבית בעלים מאי לאו דרב נחמן איכא בינייהו לא הא ר"ע הא ר"י בן נורי אמר רב חסדא כו' (ש"מ) ז] קאמר ת"ק ננית הכהן עושה תמורה (m"m) 7] לא בפלוגתא דר"י ב"ג ור' עקיבא קא מפלגי. אמר רג עקיבא קא בוצהי. מתו מקדת (ש"ח) ע] מ"ע אילימא דלמת. ל"ח מ"ע אילימא דלמת מעכב ליה ישראל לבטר החי במוך מעל בי ישראל לבטר החי במוך . עדריה עד דנפיל ביה מומא ואמר

ורבי שמעון היא דאמר אם באו תמימים יקרבו. מאו אכל לכתחילה לא וטעמא משום דיש להם פרנסה במקומם ורבי עקיבא פליג ואמר דאפילו דיעבד לא יקרבו ומפרש טעמא משום דאיתקש בכור למעשר בהמה ומעשר בהמה למעשר דגן מה מעשר דגן אינו

בא מחוצה לארך לארך ישראל אף בכור ומעשר כו' וא"ת אמאי לא אוקמא כר׳ עקיבא דלדידיה הוי טפי ממונו יוייל דלר׳ עקיבא לא הויא כל כך דומיא דשלמים מש: לא בפלוגתא דרבי יוחנן בן נורי ורבי עקיבא דמתני' המפלגי. כלומר וההוא אוקימנא בבכור חולה לארץ:

דלמא אויל ישראל ושדי ביה מומא וממטי ליה (לחבריה) [לחכם] ואמר בכור זה נתן לי כהן במומו. ואם תאמר מאי בכך והא לא שרו ליה כיון דנפק המום מיד כהן בלא עדים שהרי נחשדו הכהנים על זה ויש לומר דהכי קאמר נתן לי כהן במומו וקמי דידי נפל בו מום מאליו וא"ת היכי חייש דלמא אזיל ישראל ושדי ביה מומא והרי לא נחשדו ישראל על כך כדאמרינן בבכורות (דף לה.) דבכור ביד ישראל הכל נאמנין עליו דכהנים הוא דחשידי אמומי אבל ישראל לא חשידי ואין לומר דה"מ בודאי בכור היכא דסופו ליתנו לכהן דאין ישראל חוטא ולא לו דהא בפרק כל פסולי המוקדשין ושם דף לה:) אמר רב נחמו גבי ספק בכור בעליו מעידין עליו ויש לומר דלא דמי דה"מ כשהיה תם תחילה ביד ישראל אז ירא להטיל בו מום מאחר שנולד ברשותו דאין לו להשמט בשום דבר אבל הכא דיש לו לתלות שנתן לו הכהן במומו יש לחשדו עליו ונראה דלכך לא רצה לומר בענין אחר דלמא אזיל ישראל ושדי ביה מומא ומראהו לחכם ואמר דמעלמו נפל ולא יאמר כהן נתנו לי דכה"ג לא עביד יי דלמא יחשדוהו עליו ולומרמגו מה לו לטרוח עליו ולהביאו לחכם כיון דלאו דידיה הוא ופריך והא אמר רב יהודה אין רואין בכור לישראל אלא אם כן כהן עמו והטעם שמא יעכבנו לעלמו ולא יתננו לכהן וכיון דלריך להביא הכהן לא מלי אמר בכור זה נתנו כהן במומו דאמרינן ליה אייתי מדו (ראייה) ההוא כהן דיהבא לך דכל כמה דלא אייתי ליה

לא שרינן ליה הבכור מהו: לשון רש"י היינו מעמא דנראה ככהן המסייע בבית הגרנות. דרגילות הוא דמוכר בכור דמוזיל גבי

אחרת וכל שכן דאסור לקבלו במתנה ולריך ליזהר שאם אמר ישראל לכהן הילך בכור זה מו אם אמר לו הכהן שלך יהא או מאליו דאמרינן בבכורות בפרק כל פסולי המוקדשין (דף לה.) כל אסור לקבלו מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות:

יהיב ניהלי ימו לא מוז נישראלן כדי שיתן לו בכור פעם

אמר אביי לא לעולם בתם ובבכור בחוצה לארץ ורבי שמעון היא דאמר שמעון היא לארץ ורבי שמעון היא דאמר לו רבי יוחגן בן גורי מה לי אם פאינו מימר בחמאת ואשם שהרי פ אין זכין בהן בחייהן תאמר בבכור שזכין בחייו במאי עסקינן אילימא בבעל מום הא דומיא דחמאת ואשם יו קאמר אלא לאו בתם וקתני זכין בו בחייו אמר רבינא הא נמי בבכור בחוצה לארץ שו ורבי שמעון היא בן דאמר אם באו תמימים יקרבו לימא כתנאי בכור "בבית הבעלים ס עושין תמורה בבית הכהן אין עושין תמורה רבי שמעון בן אלעזר אומר כיון שבא לידי כהן יואין עושין תמורה היינו תנא קמא מאי לאו הכי קאמר יו בבית כהן יש הוא עושה תמורה ואין בעל עושה תמורה אלמא אית ליה לכהן זכייה [1] בגוויה לא ₪ קשיא הא רבי יוחנן בן נורי הא רבי עקיבא אמר רב חסדא לא שנו אלא כהן לכהן אבל כהן לישראל אסור מ"ם מדלמא אזיל ישראל ושדי ביה מומא ומממי לחכם ואומר לו בכור זה נתן לי כהן במומו ומי שרי חכם הכי והא יאמר רב זיאין רואין בכור לישראל וין אלא א"כ כהן עמו אמר רב הונא בריה דרב יהושע היינו מעמא דישראל אסורי מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות מר זומרא איקלע לבי רב אשייו אמרו ליה למעום מר מידי אייתו לקמיה בישרא א"ל ליכול מר סדמיברי משום דבוכרא הוא ישמנא לכו הא אמרו ליה דובן לן פלוני כהן יש אמר להו לא סבירא לכו הא דאמר רב הונא בריה דרב יהושע מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות אמרו ליה לא סבירא לן ידאנן מיזבן קא זבנינן אמר להו ולא סבירא לכו יח הדתנן יעד כמה ישראל חייב לימפל בבכור יבדקה. שלשים ייו ובגסה חמשים יום הואם אמר לו תנהו לי בתוך זמנו הרי זה לא יתננו לו ואמר רב ששת מה מעם מפני שנראה ככהו המסייע בבית הגרנות א"ל התם מוכחא מילתא הכא מזבן קא זבניגן ייו לשון אחר אמרו ליה הכא לא יהיב דמי הכא קא יהיב דמי מאי אמרת שמוזיל כהן גביה

דסבר כהן דכי הוי ליה בכור אחרינא

הוי מום קבוע ומי שרי חכם את הבכור לישראל בלא כהן עמו: אלא אם כן כהן עמו. דשמא כשידע זה שמום קבוע הוא דלא הוי

קדשים בחוץ אכיל ליה ולא חייש לגזילה דכהן הלכך בעינן כהן בהדיה לא ולא מצי למימר בכור זה נתן לי כהן במומו דאמרינן ליה

אייתי לי ההוא כהן דיהביה לך דכל כמה דלא אייתי ליה לא שרינן ליה הבכור אלא א״כ (ס) יהיב ליה גם כהן: היינו טעמא דישראל [יא] אסור.

לקנות בכור תם מן הכהן משום דסתם בכור תם בזמן הזה נמכר בזול דבעי לוקח לשהוייה עד שיומם הילכך הוה האי שוכהן דמוזיל גבי

ישראל נראה ככהן המסייע בבית הגרנות לזרות ולעמר כדי שיתנו לו התרומות והוי חילול השם דמחזי כמאן דשקיל לתרומה בחורת שכירות

והאי כהן נמי מיחזי דמשום הכי מוזיללה לישראל כי היכי דליתיב ליה בכורות שיוולדו לו בעדרו: ליכול מר דמברי. שבשר בכור לה בריאה

לאכול לח משאר הבשר: מנא לכו הא. מי נתנו לכם הא אינכם כהנים: ולא סבירא לכו. דאסור לקנות [יב] בשר בכור מכהן דלמא מוזיל גבייכו ונראה ככהן המסייע: מיובן ובנינן. וליכא למיחש למסייע דהא לא יהיב לן במתנה: ליטפל. לטרוח בו לגדלו קודם שיתננו לכהן: מו ככהן

המסייע. דהשתא הוי סיוע שמצילו מלטרוח בו (1) בלבד שיתננו לו: מוכחה מילסה. לח דהא מסייע הוא שהרי מיד מצילו מן הטורח

דמסיק אדעתיה

בוצינא

המביא בכור להראותו לחכם לריך להביא עדים שנפל בו אותו מום

מומין הראוין לבא בידי אדם רועי ישראל נאמנים רועי כהנים אינם

נאמנים דנחשדו כהנים על הבכורות: ומי שרי חכם הכי. [י] אפי׳

לעולם בתם. ולא קשיא לרב נחמן [1:] דהאי דוכי ביה כהן מחיים בבכור בחולה לארץ עסקינן דסתמיה לאו להקרבה קאי אפי׳ בומן בית המקדש ודומיא דשלמים הוא דאי מייתי ליה מלי לאקרוביה אבל סתמיה לאו להקרבה קאי: ור' שמעון היא דאמר. לקמן בפ' אלו קדשים (דף כא.)

אם באו בכורות תמימים מחולה לארץ יקרבו אם באו אין לכתחילה לא: דומיא דחטאת ואשם החני. והאי חטאת ואשם בתמימים קמיירי דקתני אין זוכין בהן הכהנים בחייהן אבל לאחר שחיטה זוכין אלמא בבני הקרבה עסקינן: לימא כסנאי. אי זכי כהן בבכור תם מחיים בזמן בית המקדש אי לא: מאי לאו הכי קאמר. תנא קמא בבית כהן ישו אינו עושה תמורה על ידי בעלים אלא על ידי כהן אבל כהן ממיר בו דאית ליה זכייה בגויה ם: לה. בפלוגתה דרבי יוחנן בן נורי ורבי עקיבא דמתני׳ קא מיפלגי וההיא האאוקימנא בבכור בחולה לארץ וקאמר תנא קמא כהן עושה בו תמורה משבא לידו דהא זכי ביה מחיים דסתמיה לאו להקרבה יאו כרבי יוחנן בן נורי ור׳ שמעון כר׳ עקיבא דאע״ג דאית ליה זכייה בגוויה אינו עושה תמורה על ידו דנפקא ליה מהקישא כדמפרש במתני׳ היכן קדושה חלה עליו יכו כו׳. מורה (כ) מעולה עושה (ה) תמורה כה [1] דישראל והכהן אינו עושה תמורה לא זה ולא זה: רבי שמעון בן אלעור כו' וה ווה. כהן וישראל. מאי לאו דרב נחמן איכא בינייהו דהאי דקאמר תנא קמא אצל פיוכהן אינו עושה תמורה (ג) כח דאית ביה זכייה בגוויה כרב נחמן ורבי שמעון לית ליה דרב נחמן לא דכולי עלמא [י] לית ייו להו דרב נחמן בבכור מעליא והכא בפלוגתא דרבי יוחנן בן נורי ורבי עקיבא פליגי ובבכור בחולה לארץ ולהכי אמר ת"ק דכהן אין עושה בו תמורה ור׳ שמעון יחוכר׳ עקיבא. ל"ח לימח כתנחי בכור חצל כהן חינו עושה תמורה לא ישראל ולא כהן ואמרי הכי מימר הוא דלא מימר הא

זבוני מזבין ליה רבי שמעון בר אלעזר

אומר [ח] כיון שבא ליד כהן זה וזה

אינו עושה תמורה כלומר דאפילו

זבוני לא מלי מזבין ליה דכל תנא

בתרא לטפויי מילתא קאתי מאי לאו

דרב נחמן איכא בינייהו דתנא

קמא (ד) אית ליה דרב נחמן [מ] ור׳

חלעזר לית ליה דרב נחמן ישום: נח

שנו אלא כהן לכהן. יכול למוכרו

תמים: בכור זה נתן לי כהן במומו. אבל כהן לכהן ליכא למימר הכי דכהן

רבינו גרשום הא דומיא דשלמים קתני. אבא וסי ושלמים אינה אלא בזמן . בית המקדש: אלא פשימא כו׳. בית הומקן שו אלא עששא כו.
הא דומיא דשלמים קתני דמצי
קרבי: אמר רבינא לעולם דבומן
בית המקדש קיים אפילו הכי
לא קשיא לרב נחמן דהכא באיזה בכור קתני אבא יוסי דהוי ממונו דמצי זבין ליה בבכור הבא מחוצה לארץ לארץ ואליבא דר׳ שמעון דאמר בכבא קמא (שם) אם באו תמימים מחוצה ארץ יקרבו אם באו אין אבל' יייבי אם באו אין אבל לכתחלה לא. אין חייבין להביאן ולהקריבן והואיל שאין חייב לכתחלה להביאן ולהקריבן הלכך הוי ממונו ומצי מזבין ליה אבל בכור דארץ ישראל דבעי מקריב ליה לא מצי מזבין ליה כרב נחמז: מאי לאו הכי האמר. תנא קמא: כבית כהו איו עושה

וות אקסא: בברו בוק אין קושה: בולינק! תפורה, לבעלים קאמר אבל כהן ה תמורה ומדכהן עושה תמורה אלמא מצי מזבין ליה: וד' שפעון בן אלעור סבר ביון שבא ליד כהן אין קושה תמורה. אפי כהן דלא ביה והיינו כרב נחמן: לא הני תנאי בפלונתא דר' יוחנן בן נודי וד' עקיבא קא מיפלני. דחנא קמא דאמר בבית כהן אין עושה תמורה

והמזונות: מאי אמרם דומא מוזיל כהן ניש . כי היכי דניתיב ליה בכורות דידן ולא לכהן אחר: מ לא. עביד הכי: דמסיק אדעסיה